

SOCIALINIŲ MOKSLŲ KOLEGIJA

**AKADEMINĖS BENDRUOMENĖS POŽIŪRIS Į KORUPCIJĄ
AUKŠTOJOJE MOKYKLOJE
Tyrimo ataskaita**

Klaipėda, 2015

Tyrimo aktualumas

Korupcijos reiškinys buvo ir yra plačiai išplitęs visose visuomeninėse santvarkose. Pasaulyje egzistuoja daugiau negu 300 korupcijos apibrėžimų¹. Korupcija - tai senas socialinis fenomenas, pasireiškiantis įvairiomis formomis ir turintis tendenciją kisti, prisitaikydamas prie aplinkos pokyčių². Kai kurie mokslininkai korupciją apibūdina kaip vieną seniausių nusikalstamos veikos formų³. Kiti linkę teigti, kad korupcija yra endeminė, kad jos esama visur, kur tik galima pasinaudoti savo padėtimi, siekiant pasipelnyti⁴. Su korupcija dažnai susiduriama kaip su labai aukšto profesionalaus lygio nusikalstamumo fenomenu, kas yra būdinga ekonominio nusikalstamumo formoms. Korupcija yra tarsi teisinės valstybės „Trojos arklys“, politinės santvarkos vientisumo praradimo simbolis⁵. H. Nilssonas nurodo, kad ši sąvoka apima visas socialinės veiklos sferas – privačią, viešąją, taip pat asmenis, atliekančius privačias bei viešąsias funkcijas (jeigu jie įgyja naudos, susijusios su tų funkcijų atlikimu⁶. Civilizacijos rykštė, visuomenės liga, monstras, hidra - tai tik keli epitetai, kuriuos tyrinėtojai, žurnalistai, politikai ar visuomenės veikėjai linkę pavartoti apibūdindami korupcijos reiškinį⁷. Daugelis autorių, pavyzdžiui, J. Pope teigia, kad pačia paprasčiausia prasme korupcija yra piktnaudžiavimas galia, valdžia asmeniniais tikslais⁸. Vienas dažniausiai minimų ir šiandieninėje literatūroje cituojamų korupcijos minimalistinių apibrėžimų yra piktnaudžiavimas visuomenės patikėta galia siekiant asmeninės naudos (Transparency International)⁹. Analogišką apibrėžimą vartoja ir Pasaulio bankas, teigdamas, kad „korupcija yra nusižengimas civilinei tarnybai, siekiant privačios naudos“¹⁰. Korupcija gali būti apibūdinama kaip sprendimo priėmėjo ir suinteresuoto asmens, duodančio, priimančio, siūlančio ar žadančio naudą dėl jam palankaus sprendimo priėmimo, santykių mainai, kuomet sukčiavimas gali būti padarytas kaip pavienis nusikaltimas¹¹. Vienas seniausių, trumpiausių apibrėžimų aptinkamas Jungtinių Tautų Organizacijos informaciniame žinyne, skirtame tarptautinei kovai su korupcija,- „korupcija – tai

¹ Pruskus, V. Korupcija švietime: atsiradimo priežastys ir raiškos formos // *Edukologija*, 2007, T. 15, Nr. 2.

² Palidaskaitė, J. Korupcijos ir atsakomybės problema viešojo administravimo sistemoje // *Viešoji politika ir administravimas*, 2005, Nr. 13.

³ Raudonienė, A. Modernėjanti klasikinio korupcijos apibrėžimo Lietuvoje kaita // *Jurisprudencija*, 2002, t. 32 (24).

⁴ Palidaskaitė, J. Korupcijos ir atsakomybės problema viešojo administravimo sistemoje // *Viešoji politika ir administravimas*, 2005, Nr. 13.

⁵ Michailovič, I. Kelio korupcijai užkirtimas baudžiamosios teisės priemonėmis // *Sociologija. Mintis ir veiksmas*, 2007, Nr. 2 (20).

⁶ Raudonienė, A. Modernėjanti klasikinio korupcijos apibrėžimo Lietuvoje kaita // *Jurisprudencija*, 2002, t. 32 (24).

⁷ Palidaskaitė, J. Korupcijos sklaidos formos Lietuvoje: tarp sovietinio palikimo ir rinkos padiktuoto pragmatizmo // *Viešoji politika ir administravimas*, 2006, Nr. 18.

⁸ Raudonienė, A. Modernėjanti klasikinio korupcijos apibrėžimo Lietuvoje kaita // *Jurisprudencija*, 2002, t. 32 (24).

⁹ Piliponytė, J. Korupcijos diagnostikos būdai ir iššūkiai pasaulyje ir Lietuvoje // *Sociologija. Mintis ir veiksmas*, 2006, Nr. 1.

¹⁰ Raudonienė, A. Modernėjanti klasikinio korupcijos apibrėžimo Lietuvoje kaita // *Jurisprudencija*, 2002, t. 32 (24).

¹¹ Raudonienė, A. Korupcijos kategorijų analizė // *Jurisprudencija*, 2003, t. 41 (33).

piktnaudžiavimas valstybine valdžia siekiant gauti naudos asmeniniais tikslais“. Jau iš šio apibrėžimo matyti, kad korupcija neapsiriboja vien kyšininkavimu. Ši samprata apima ir papirkimą, tarnybinių pareigų neatlikimą, nepotizmą (tarnybinės padėties naudojimas giminėms proteguoti) ir kitas korupcijos apraiškas¹².

Tyrimo problema

Teigiama, kad realiai auga ne pati korupcija, o susidomėjimas korupcijos tematika¹³. Daugėjant straipsnių apie korupciją skaičiui, formuosis ir nuomonė apie didėjantį jos mastą. Tai ir užfiksuos viešosios nuomonės tyrimai. Todėl tiriant nuomonę apie korupcijos mastą jokių būdu nėra tiriamas pats korupcijos mastas, bet gana objektyviai ištiriamas visuomenės informavimo ir informuotumo apie korupciją mastas¹⁴. Transparency International korupcijos suvokimo žemėlapiuose rasti skirtumą tarp pirmojo, išleisto 1995 metais, ir naujausiojo – 2011 metais, tikrai sunku. Švarios valstybės liko tokios pat švarios, o turinčios problemų su korupcija jokios pažangos nepasiekė¹⁵. Šiandien galime rasti nemažą skaičių korupcijos suvokimo tyrimų, kurie atliekami tiek vietiniame, tiek nacionaliniame ar regioniniame bei pasauliniame lygmenyse¹⁶. Korupcija nesuderinama su pagrindiniu švietimo tikslu – ugdyti piliečius, gerbiančius teisingumą ir žmogaus teises. Jei švietimo sistema nesiremia teisingu nuopelnų vertinimu, sąžiningumu ir teisingumo koncepcijomis, kyla grėsmė valstybės socialinei, ekonominei ir politinei ateičiai¹⁷. Švietimo korupcija daro įtaką kur kas daugiau žmonių nei korupcija bet kurioje kitoje srityje. Ji neigiamai veikia visos šalies plėtros potencialą. Taip pat svarbu atkreipti dėmesį į tai, jog švietimas yra viena iš sričių, indikuojančių korupcijos paplitimą valstybėje¹⁸. Aukštųjų mokyklų sistema taip pat patiria didelę ekonominę įtampą dėl biudžeto bei fondų skiriamų lėšų. Todėl šios institucijos yra kur kas „prieinamesnės“ korupcijai¹⁹. Visas korupcijos pasireiškimo formas švietimo srityje išsamiai aptarti labai sunku²⁰. Klausimas, į kurį šiuo metu labai sunku atsakyti – ar korupcija didėja, ar pastaraisiais dešimtmečiais sumažėjo latentiskumas dėl padidėjusio korupcijos neteisėtumo įsisąmoninimo, kuris

---

¹² Raudonienė, A. Modernėjanti klasikinio korupcijos apibrėžimo Lietuvoje kaita // *Jurisprudencija*, 2002, t. 32 (24).

¹³ Michailovič, I. Kelio korupcijai užkirtimas baudžiamosios teisės priemonėmis // *Sociologija. Mintis ir veiksmas*, 2007, Nr. 2 (20).

¹⁴ Masiulis, K. Ar pakankamai pagrįsta korupcijos Lietuvoje tyrimų metodologija? // *Viešoji politika ir administravimas*, Nr. 2005, Nr. 14.

¹⁵ Acus, A. Kaip ištrūkti iš korupcijos aklavietės? Čilės sėkmės istorija ir Argentinos agonija // *Politologija*, 2012, Nr. 3 (67).

¹⁶ Piliponytė, J. Korupcijos diagnostikos būdai ir iššūkiai pasaulyje ir Lietuvoje // *Sociologija. Mintis ir veiksmas*, 2006, Nr. 1.

¹⁷ Pruskus, V. Korupcija švietime: atsiradimo priežastys ir raiškos formos // *Edukologija*, 2007, T. 15, Nr. 2.

¹⁸ Pruskus, V. Korupcija švietime: atsiradimo priežastys ir raiškos formos // *Edukologija*, 2007, T. 15, Nr. 2.

¹⁹ Pruskus, V. Korupcija švietime: atsiradimo priežastys ir raiškos formos // *Edukologija*, 2007, T. 15, Nr. 2.

²⁰ Pruskus, V. Korupcija švietime: atsiradimo priežastys ir raiškos formos // *Edukologija*, 2007, T. 15, Nr. 2.

daugeliui žmonių galimai tik atsiranda. Jei korupcija iš tikrųjų didėja, tai ar galima teigti, jog šio didėjimo priežastis yra vertybių nuosmukis?²¹

Tyrimo tikslas – išanalizuoti akademinės bendruomenės požiūrį į korupciją aukštojoje mokykloje.

Tyrimo objektas – akademinės bendruomenės požiūris į korupciją aukštojoje mokykloje.

Tyrimo uždaviniai:

1. Išsiaiškinti korupcijos sampratą.
2. Išanalizuoti korupcijos aukštojoje mokykloje priežastis.
3. Pateikti korupcijos aukštojoje mokykloje prevencijos būdus.

Tyrimo metodai:

Mokslinės literatūros analizė; apklausa; lyginamoji analizė.

Tyrimą atliko ir ataskaitą rengė lekt. Jūratė Paulauskienė, lekt. Rolandas Medžiūnas.

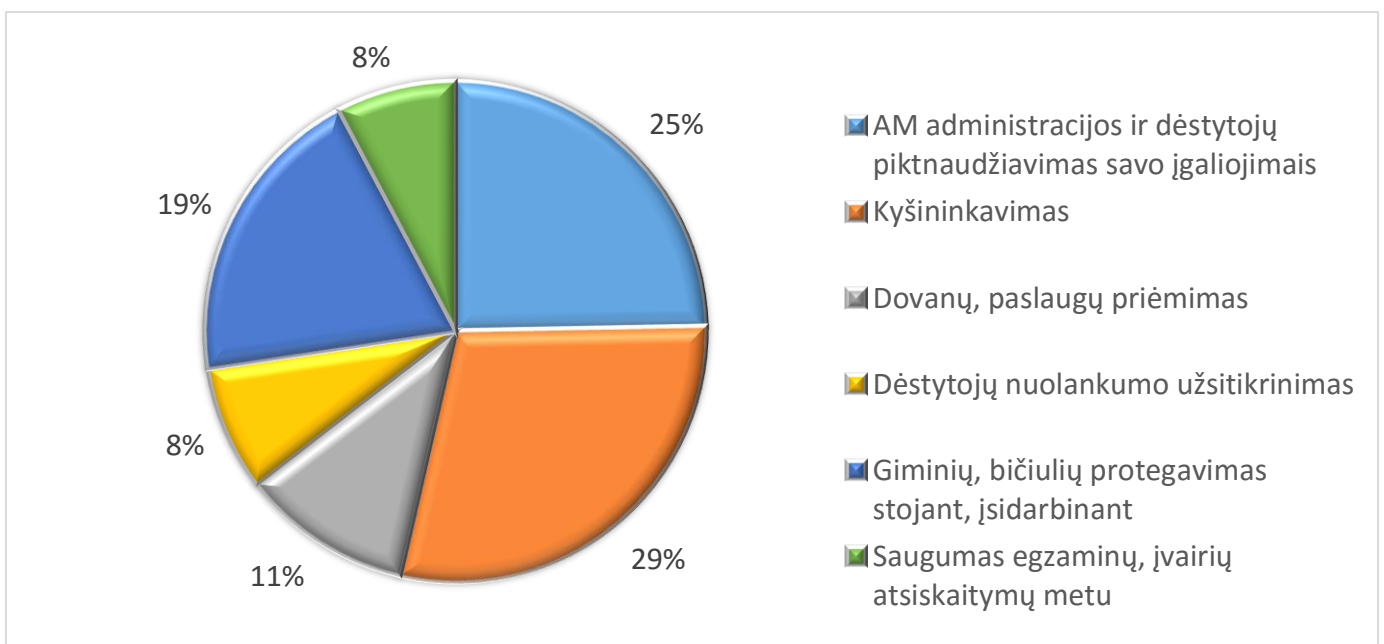
²¹ Michailovič, I. Kelio korupcijai užkirtimas baudžiamosios teisės priemonėmis // Sociologija. Mintis ir veiksmas, 2007, Nr. 2 (20).

TYRIMO REZULTATAI IR JŲ APIBENDRINIMAS

STUDENTŲ POŽIŪRIS Į KORUPCIJĄ AUKŠTOJOJE MOKYKLOJE

Tyrimas, kuris vyko 2015 10 15 – 2015 10 26, dalyvavo 148 Socialinių mokslų kolegijos studentai. Studentams buvo pateikta 10 klausimų anketa, kuria buvo siekiama išsiaiškinti studentų nuomonę apie korupciją Aukštojoje mokykloje.

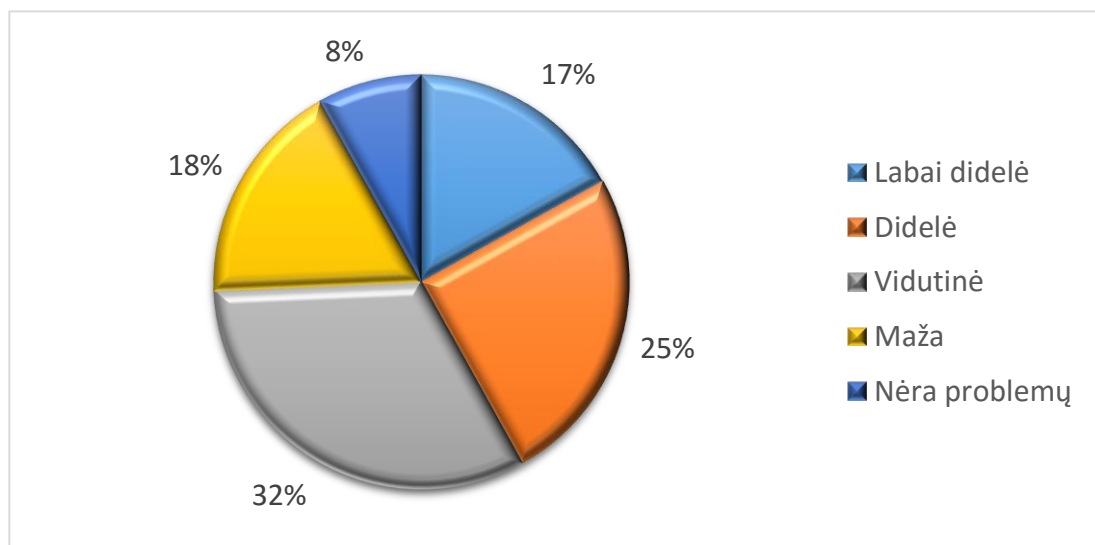
1 klausimo „Kaip jūs suprantate korupciją Aukštojoje mokykloje“ atsakymų pasiskirstymas

1 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Atlikto tyrimo rezultatai atskleidė, kad dauguma studentų korupcijos sąvoką apibūdina kaip kyšininkavimą (29%) ir aukštosios mokyklos administracijos ir dėstytojų piktnaudžiavimą savo įgaliojimais (25%); 19% studentų mano, kad korupcija - tai giminių, bičiulių protegavimas stojant, įsidarbinant.

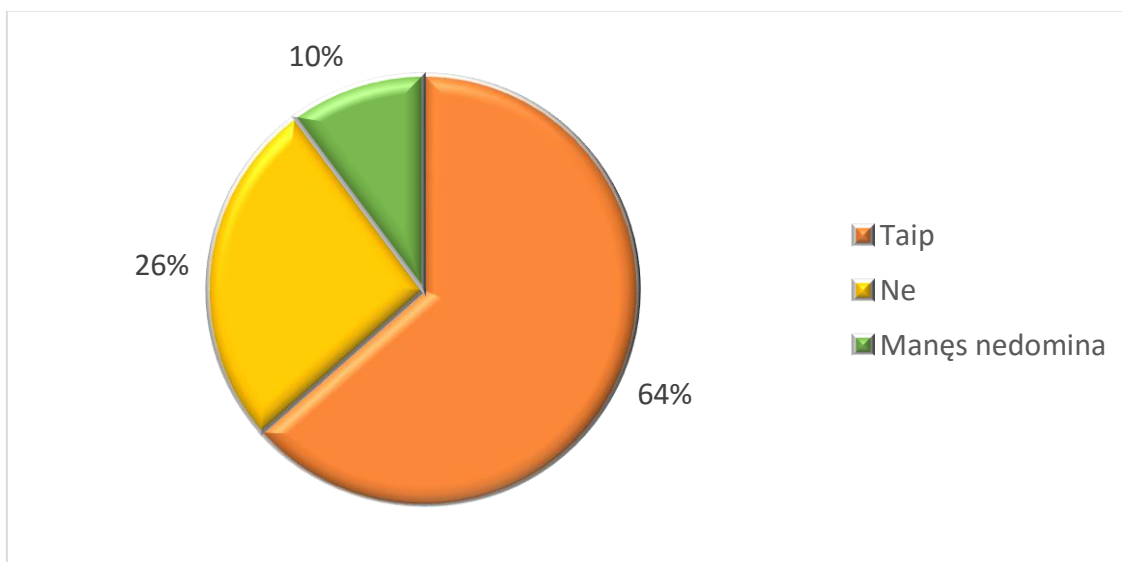
2 klausimo „Jūsų manymu, ar korupcija yra didelė problema AM?“ atsakymų pasiskirstymas

2 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Net 92% studentų mano, kad korupcija aukštosiose mokyklose egzistuoja. 32% teigia, jog korupcija aukštojoje mokykloje yra vidutinė problema; 25% studentų korupciją laiko didele problema, 17% - labai didele problema, tik 8% studentų korupcijos aukštojoje mokykloje neįžvelgia.

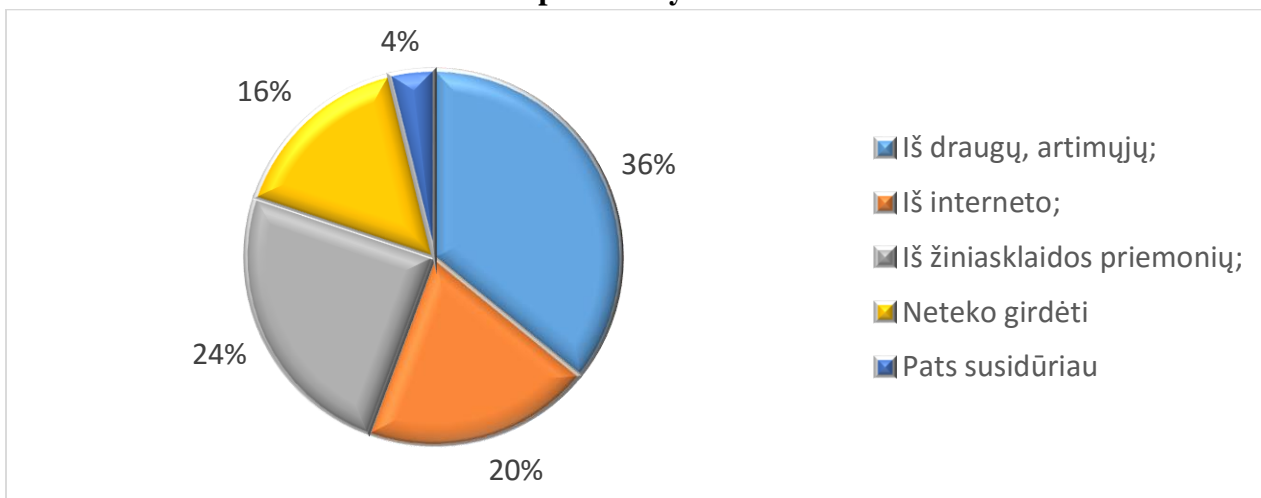
3 klausimo „Ar teko girdėti apie korupcijos atvejus Aukštosiose mokyklose“ atsakymų pasiskirstymas

3 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

64% studentų yra girdėję apie korupciją aukštojoje mokykloje; 26% studentų nėra girdėję, tik 10% studentų korupcijos atvejai visai nedomina.

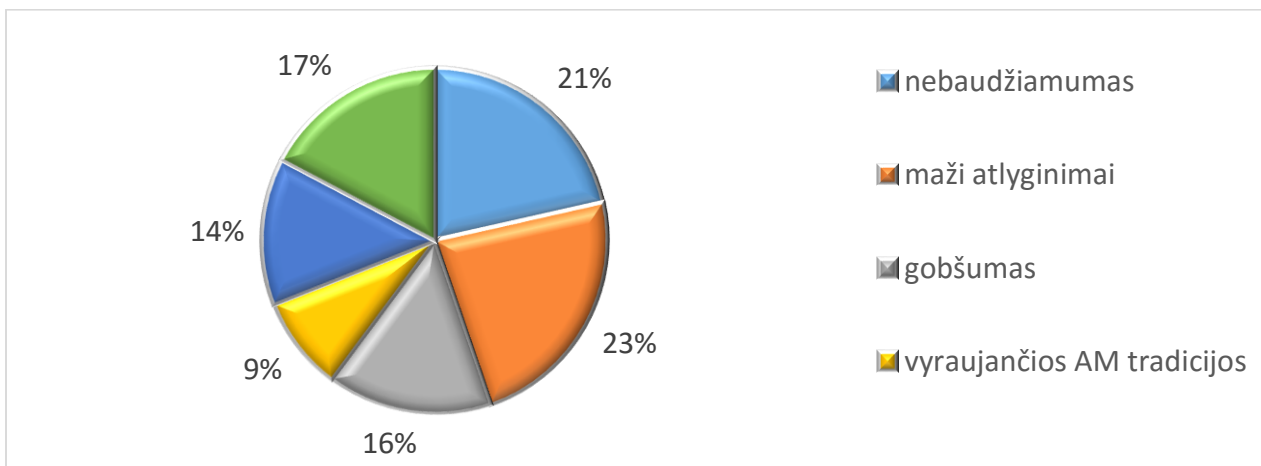
4 klausimo „Iš kokių šaltinių teko girdėti apie korupcijos atvejus AM?“ atsakymų pasiskirstymas

4 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Kaip rodo apklausos duomenys, apie korupciją iš įvairių šaltinių girdėjo net 84% studentų. Pagrindiniu informacijos šaltiniu studentai įvardija draugus ir artimuosius (36%); žiniasklaidą - 24%, 4% studentų su korupcija aukštojoje mokykloje susidūrė patys. Apie korupciją AM neteko girdėti tik 16% studentų.

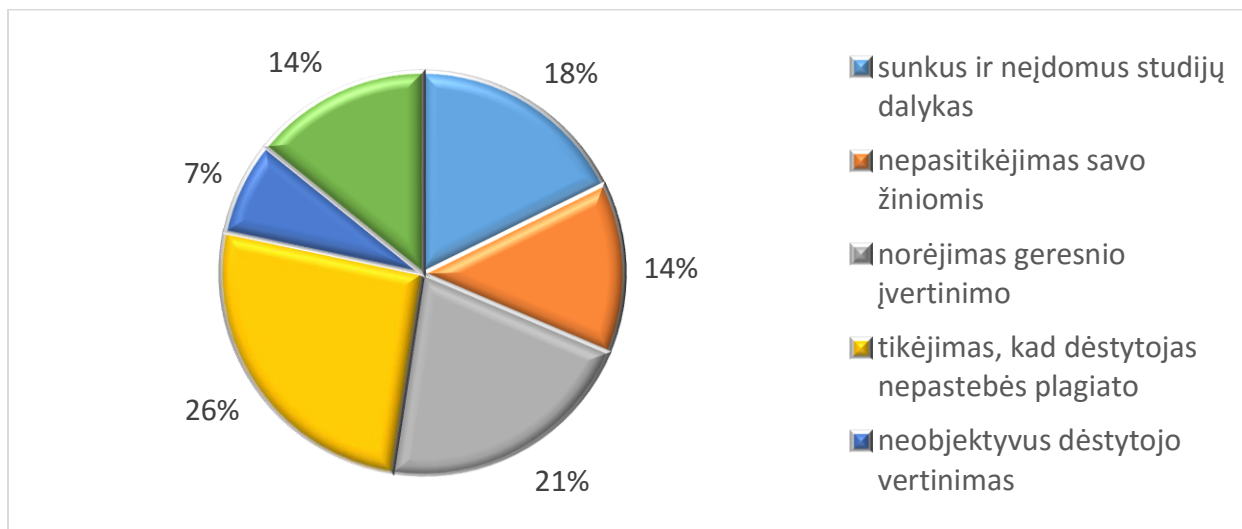
5 klausimo „Kokios, Jūsų nuomone, yra korupcijos priežastys AM?“ atsakymų pasiskirstymas.

5 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Kaip matyti iš 5 pav., studentai įvardija įvairias korupcijos priežastis AM. Pagrindinėmis korupcijos priežastimis laiko darbuotojų ir dėstytojų mažus atlyginimus (23%), nebaudžiamumą už korupcijos atvejus (21%). Patys studentai (17%) savikritiškai pasisako, kad siekimas geresnio žinių vertinimo taip pat yra korupcijos priežastis. 14% studentų mano, kad viena iš korupcijos priežasčių yra ir dėstytojų neobjektyvus vertinimas.

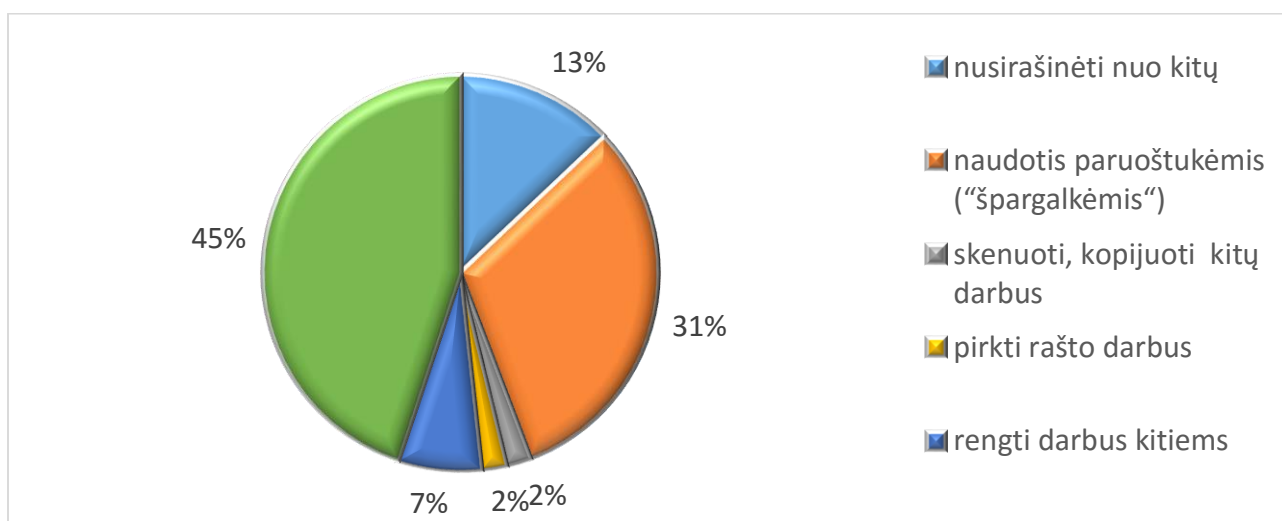
6 klausimo „Kokios, Jūsų nuomone, priežastys skatina plagiavimą AM?“ atsakymų pasiskirstymas.

6 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

26% studentų tiki, kad dėstytojas nepastebės plagiato - ir tai viena iš pagrindinių priežasčių, kuri skatina plagiavimą. Plagijuoti tam, kad gauti geresnį vertinimą, mano 21% studentų. Kad dėstytojais neobjektyviai vertina, ir todėl reikia plagijuoti - galvoja 7%, net 18% studentų mano, kad plagijuoti reikia dėl to, kad neįdomus ir sunkus studijų dalykas.

7 klausimo „Nesažiningo elgesio patirtis AM. Ar jums teko pasinaudoti studijų metu žemiau išvardintais būdais?“ atsakymų pasiskirstymas.

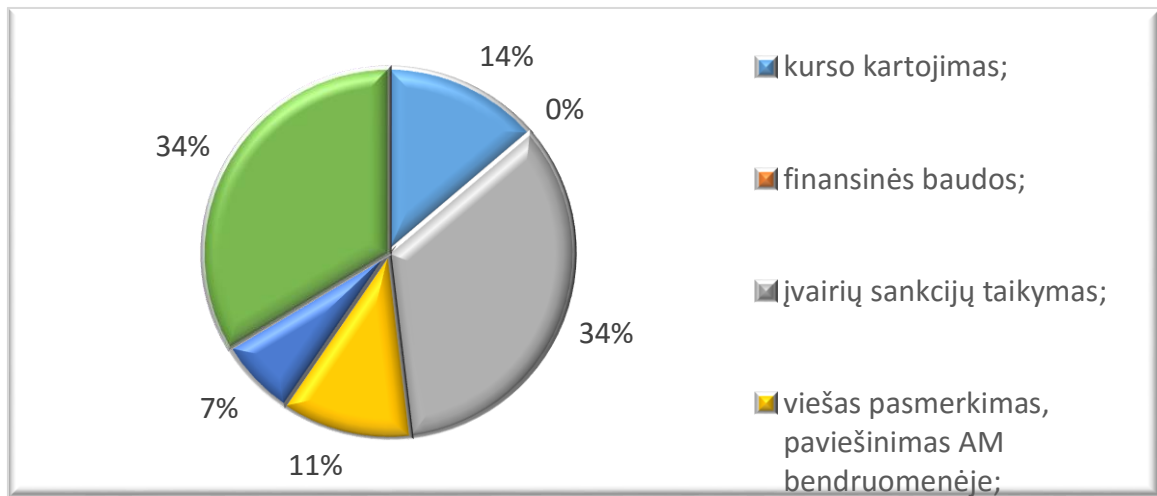

7 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Labai džiugu, kad net 45% studentų yra sąmoningi, nenusirašinėja, nesinaudoja paruoštukėmis, rašto darbų neperka. Kas trečias iš apklaustųjų studentų naudojasi paruoštukėmis (31%), nusiųsina nuo draugų 13%.

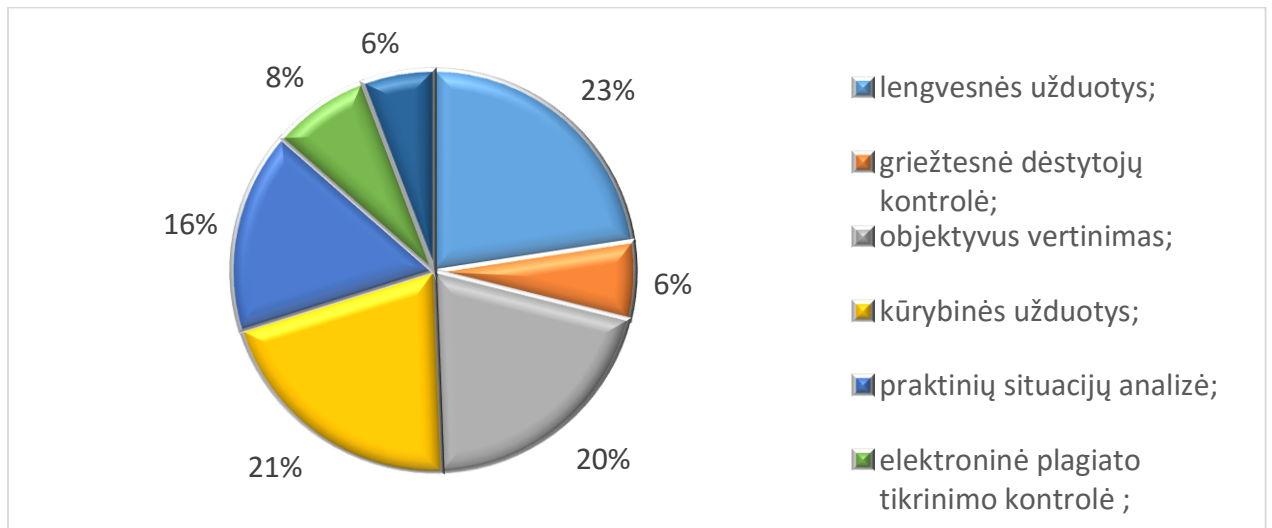
8 klausimo “ Kaip, Jūsų manymu, turėtų būti baudžiama už plagiato panaudojimą? atsakymų pasiskirstymas.

8 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Šiuo klausimu, nuomonės pasiskirstė labai prieštaringai. Kad už plagiato naudojimą reikėtų taikyti įvairias sankcijas, pasisako 34%, tiek pat 34% studentų mano, kad už plagiata neturėtų būti baudžiama. Kad būtų taikomos finansinės nuobaudos už plagiato naudojimą mano 14% studentų, ir 11% studentų viešai pasmerktų, viešindami plagiavimo atvejus aukštosios mokyklos bendruomenėje.

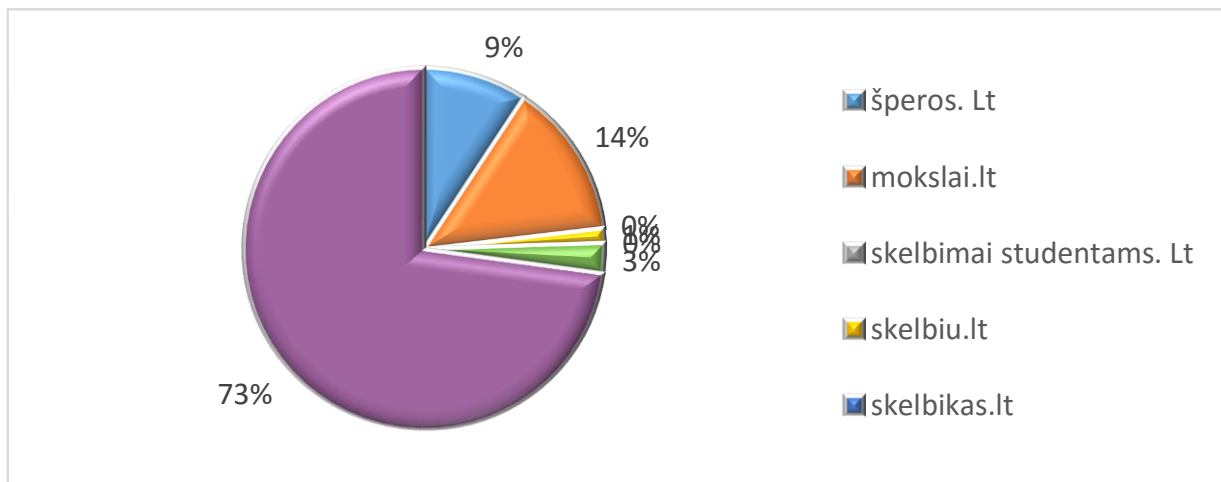
9 klausimo „Kas, Jūsų nuomone, padėtų išgyvendinti plagiata AM?“ atsakymų pasiskirstymas.

9 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

20% studentų mano, kad plagiata aukštojoje mokykloje išgyvendintų objektyvus studentų vertinimas. Studentų nuomone, išgyvendinti plagiata aukštojoje mokykloje padėtų kūrybinės užduotys (21%) ir lengvesnės užduotys (23%).

**10 klausimo „Kokiais plagiato šaltiniais dažniausiai naudojatės atsiskaitymuose?“
atsakymų pasiskirstymas.**

10 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

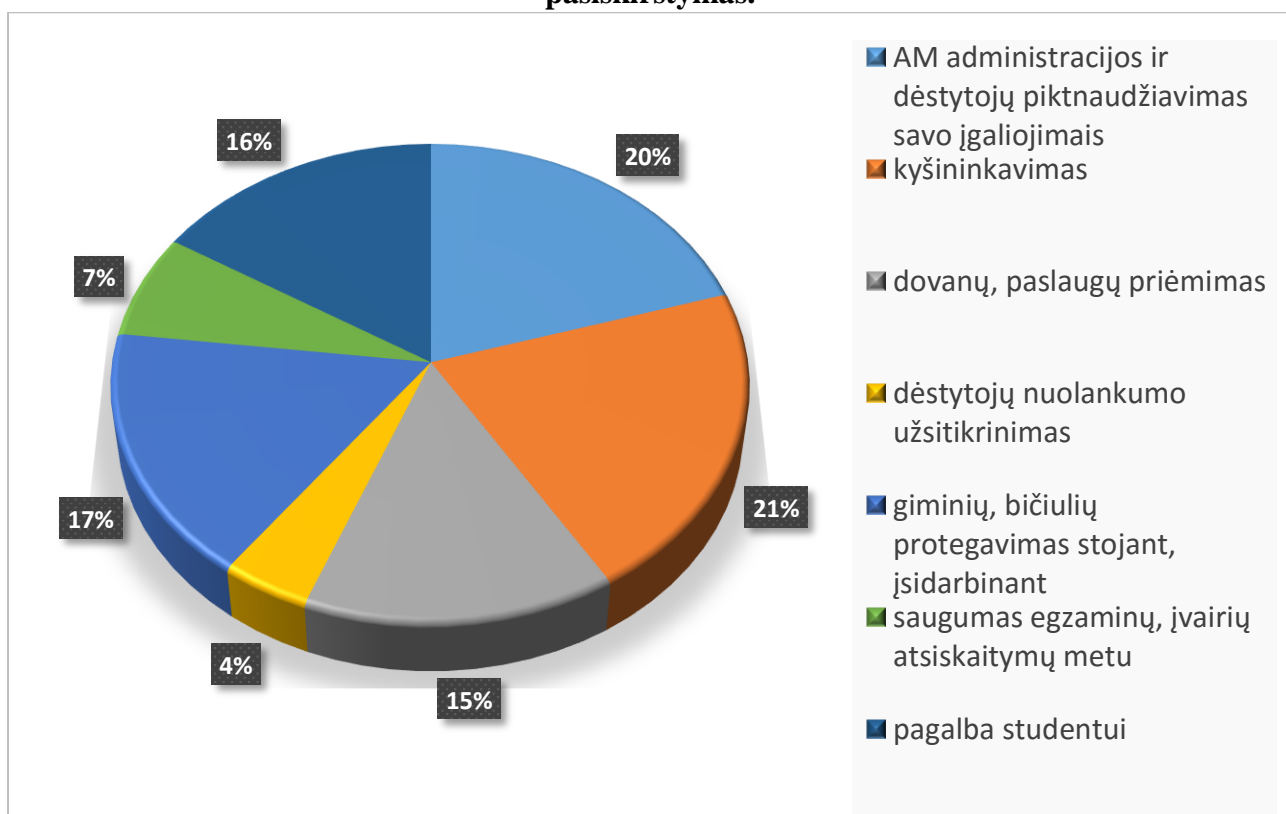
Iš 10-to paveikslo matyti, kad studentai dažniausiai naudojami *mokslai.lt* plagiato šaltiniu (14%) ir *šperos.lt* (9%) šaltiniu.

Labai džiugu, kad net 73% studentų plagiato šaltiniais nesinaudoja, nes nepasitiki, ir darbus atlieka savarankiškai.

DĒSTYTOJŲ POŽIŪRIS Į KORUPCIJĄ AUKŠTOJOJE MOKYKLOJE

Tyrimo metu 2015 10 15 – 2015 10 26 buvo apklausti 48 Socialinių mokslų kolegijos dėstytojai ir administracijos darbuotojai. Buvo pateikta 10 klausimų anketa, kuria buvo siekiama išsiaiškinti dėstytojų požiūrį į korupciją Aukštojoje mokykloje.

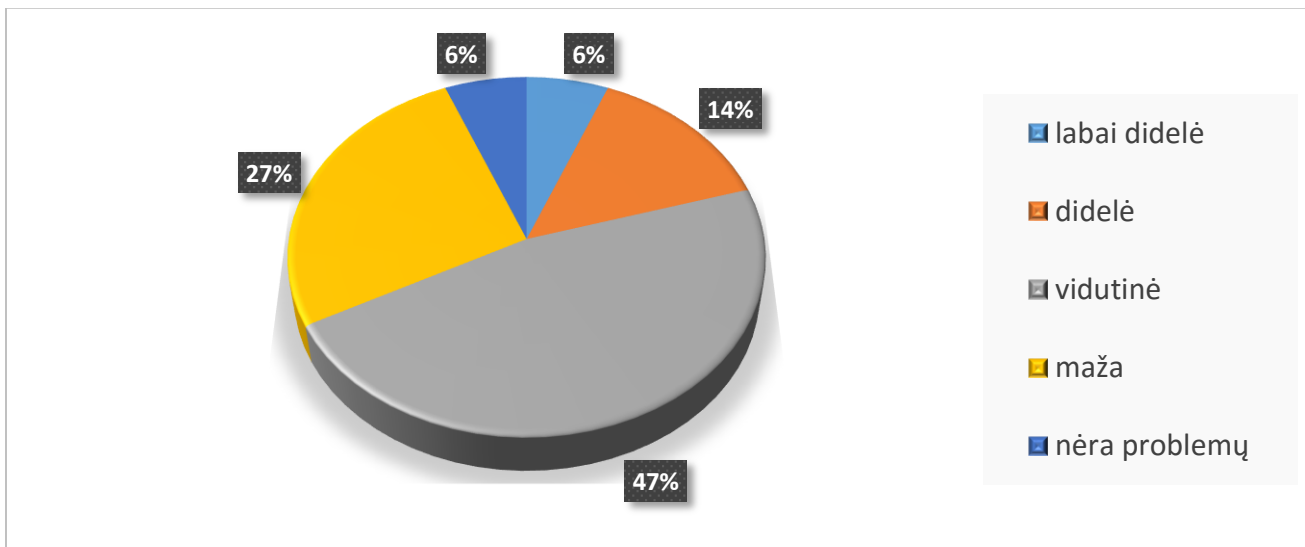
1 klausimo „Kaip Jūs suprantate korupciją Aukštojoje mokykloje?“ atsakymų pasiskirstymas.

11 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Atlikto tyrimo rezultatai parodė, kad dėstytojai, administracijos darbuotojai, kaip ir studentai, korupcijos sąvoką supranta kaip kyšininkavimą (21%), 20% - kaip aukštosios mokyklos administracijos ir dėstytojų piktnaudžiavimą savo įgaliojimais. 17% galvoja, kad korupcija - tai giminių, bičiulių protegavimas stojant, įsidarbinant. Tik 4% mano, kad korupcija - tai dėstytojų nuolankumo užsitikrinimas (žr. 11 pav.).

2 klausimo „Jūsų manymu, ar korupcija yra didelė problema AM?“ atsakymų pasiskirstymas.

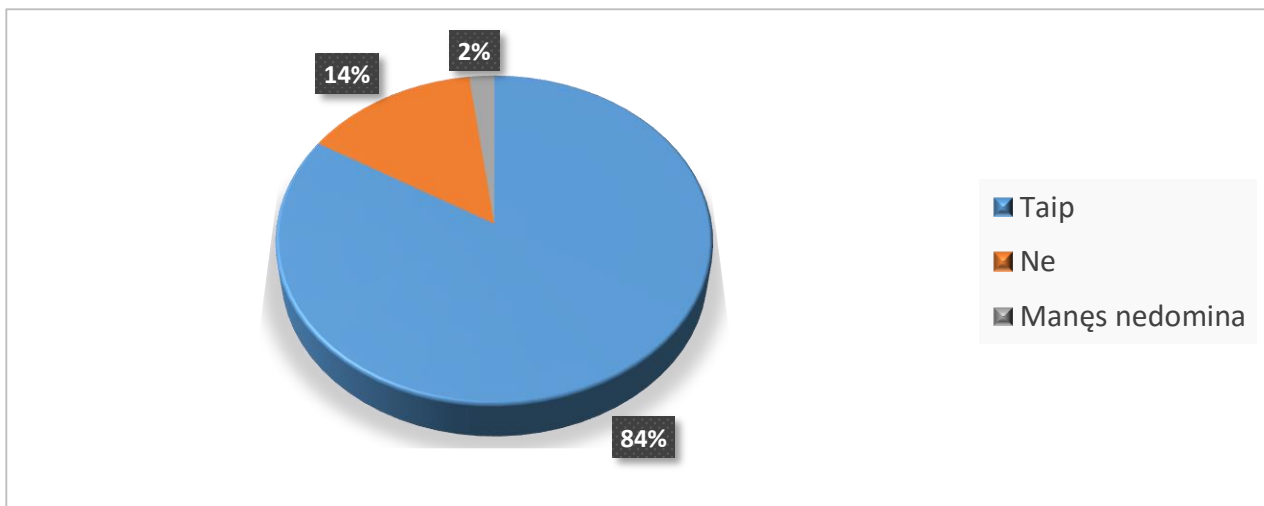

12 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Kaip matyti paveiksle, labai prieštaringai pasiskirstė nuomonės: 6% dėstytojų atsakė, kad korupcija yra labai didelė problema, ir tiek pat 6% galvoja, kad nėra visai problemų. Dauguma - 47% dėstytojų mano, kad korupcija aukštojoje mokykloje yra vidutinė problema.

Korupciją kaip didelę problemą įvardija 14 % dėstytojų, o kaip mažą – 27 %.

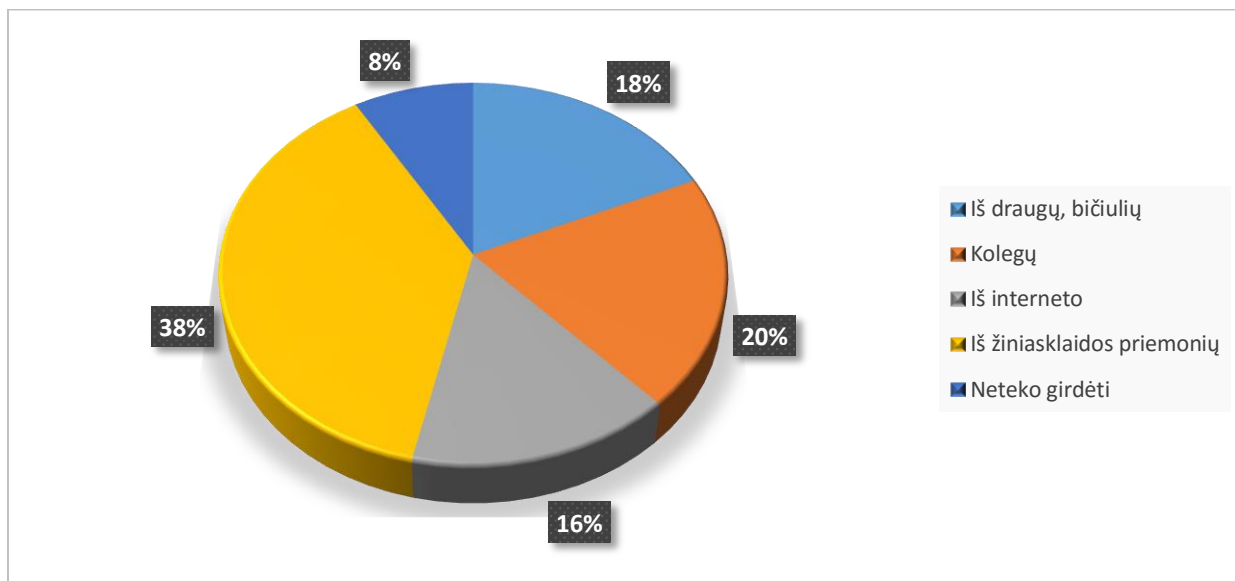
3 klausimo „Ar teko girdėti apie korupcijos atvejus Aukštosiose mokyklose?“ atsakymų pasiskirstymas.

13 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Didžioji dalis dėstytojų ir administracijos darbuotojų (84%) yra girdėję apie korupciją aukštojoje mokykloje, nieko negirdėjo 14%, nedomina korupcija 2% respondentų.

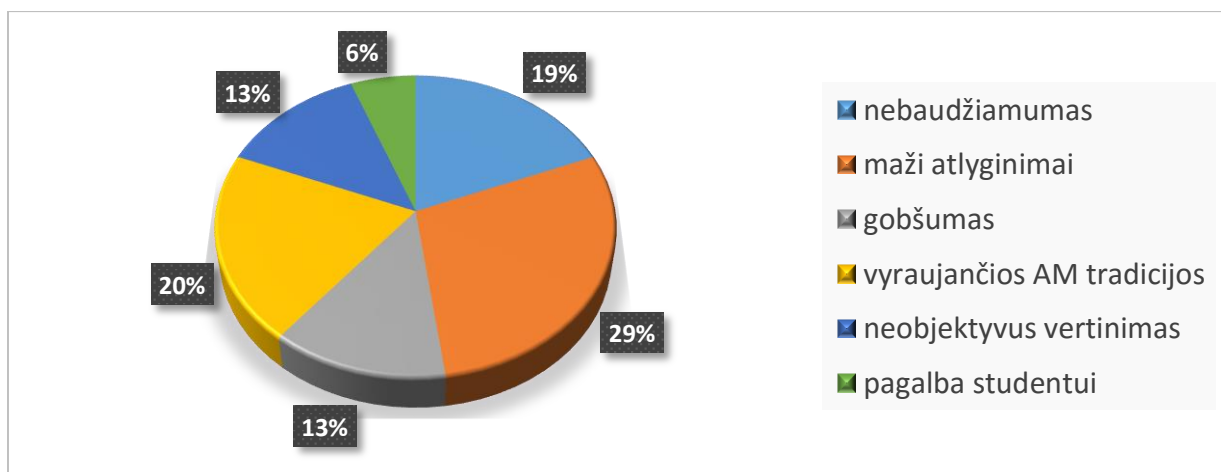
4 klausimo „Iš kokių šaltinių teko girdėti apie korupcijos atvejus AM?“ atsakymų pasiskirstymas.

14 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

38% dėstytojų apie korupciją aukštojoje mokykloje girdėjo iš žiniasklaidos, 20% - iš kolegų, 18% - iš draugų, bičiulių (žr. 14 pav.).

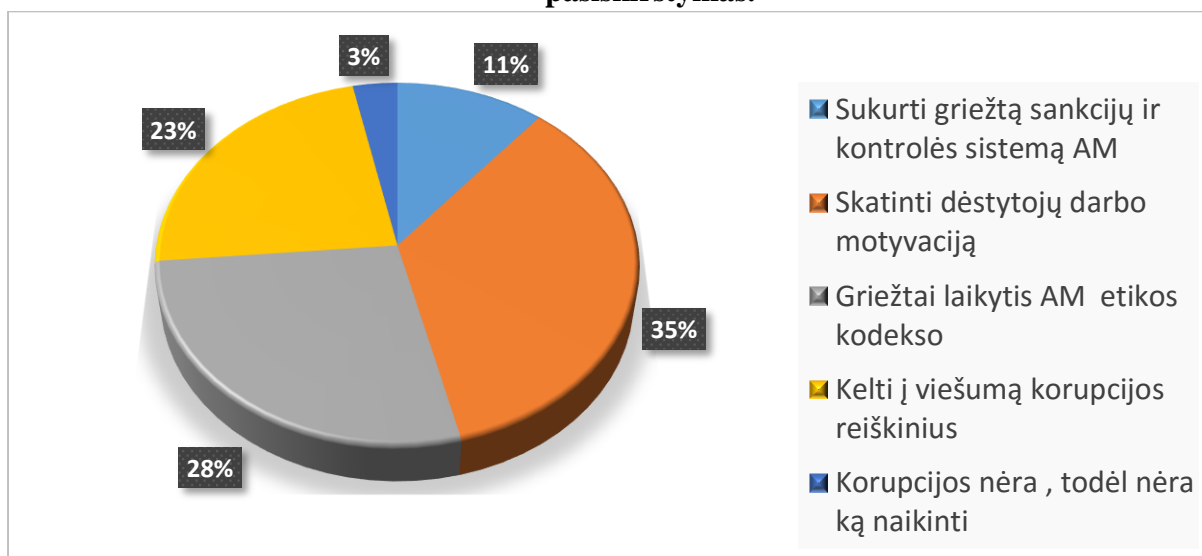
5 klausimo „Kokios, Jūsų nuomone, yra korupcijos priežastys AM?“ atsakymų pasiskirstymas.

15 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Kaip matyti 15 paveiksle, korupcijos priežasčių nurodyta įvairių. 29% dėstytojų korupcijos priežastimi įvardija mažus atlyginimus, 20% mato vyraujančias aukštojoje mokykloje tradicijas, 19% - nebaudžiamumą. Pagalbą studentui, kaip korupcijos priežastį, nurodo tik 6% dėstytojų ir administracijos darbuotojų

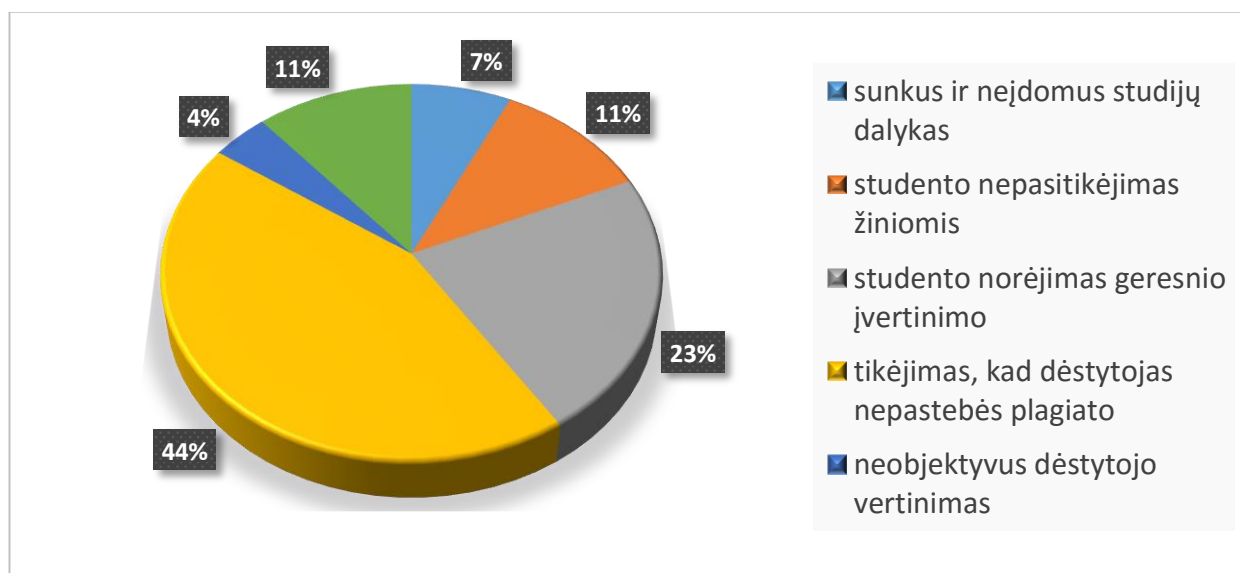
6 klausimo „Kaip siūlytumėte naikinti korupcijos apraiškas AM?“ atsakymų pasiskirstymas.

16 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

35% dėstytojų siūlo naikinti korupciją, skatinant dėstytojų darbo motyvaciją ir 28% – griežtai laikantis aukštosios mokyklos etikos kodekso, 23% dėstytojų mano, kad korupciją galima naikinti keliant į viešumą korupcijos reiškinius. Tik 3% nurodo, kad korupcijos nėra, todėl nėra ką naikinti. (žr. 16 pav.).

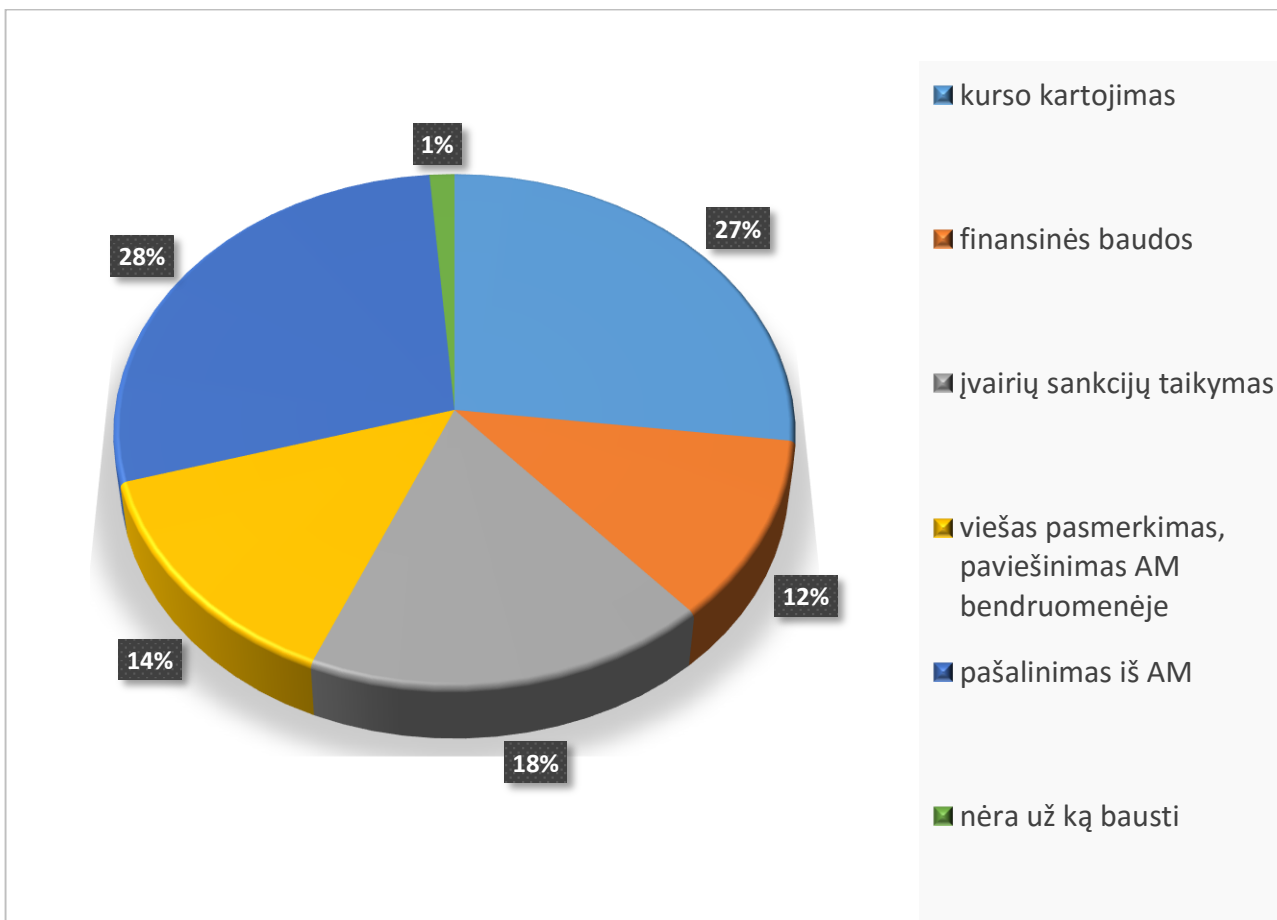
7 klausimo „Kokios, Jūsų nuomone, priežastys skatina plagiavimą AM?“ atsakymų pasiskirstymas.

17 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Šiuo klausimu sutapo dėstytojų ir studentų nuomonės. 44% dėstytojų mano, kad dažniausiai plagiavimą skatina studentų tikėjimas, kad dėstytojas nepastebės plagiato. 4% galvoja, kad studentus dėstytojai vertina neobjektyviai, bet tai nėra svarbi priežastis, kuri skatintų plagiavimą AM. Kad studentai plagijuoja norėdami geresnio įvertinimo, mano 23% dėstytojų. (žr. 17 pav.)

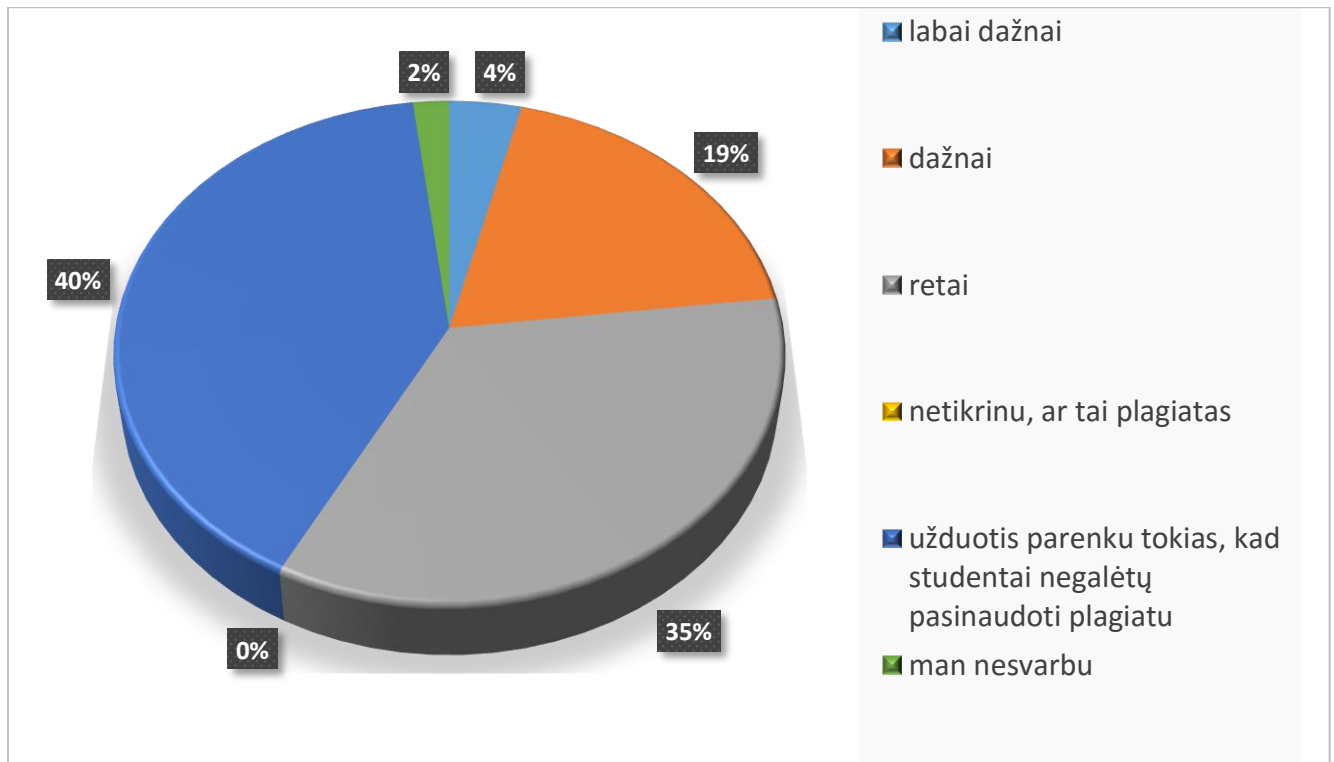
8 klausimo „Kaip, Jūsų manymu, turėtų būti baudžiama už plagiato panaudojimą?“
atsakymų pasiskirstymas.

18 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Iš pateiktų atsakymų matyti, kad dėstytojai ir administracijos darbuotojai šiuo klausimu laikosi labai griežtos nuomonės. 28% mano, kad už plagiata turėtų būti baudžiama, net šalinant iš aukštosios mokyklos, 27% pasisako už tai, kad studentai kartotų studijų dalyko kursą. Įvairių sankcijų taikymui pritaria 14%. Ir tik 1% galvoja, kad studentų nėra už ką bausti.

9 klausimo “Kaip dažnai aptinkate plagiata studentų darbuose?” atsakymų pasiskirstymas.

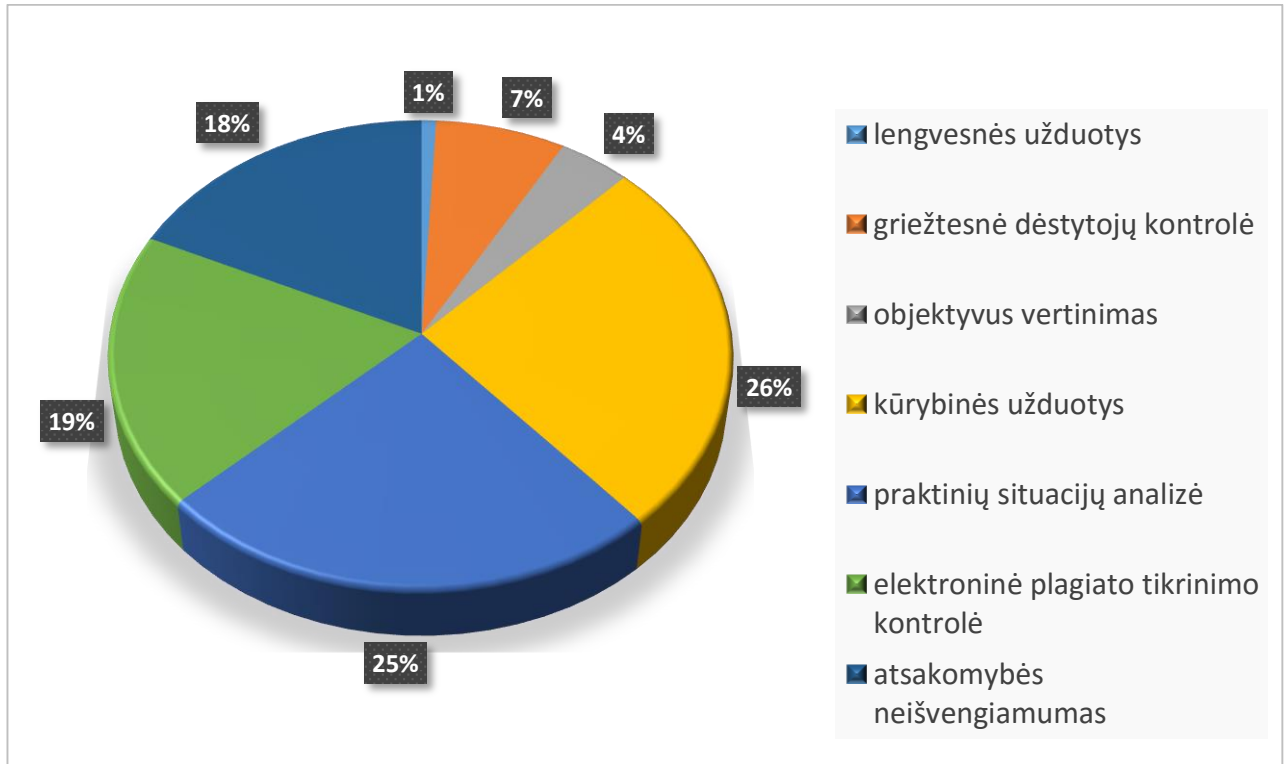
19 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Kaip matyti paveiksle, 35% dėstytojų plagiata studentų darbuose aptinka retai, 19% - dažnai.

40% dėstytojų užkerta kelią plagiatui parinkdami tokias užduotis, kad studentai negalėtų pasinaudoti plagiatu, 2% dėstytojų tai visai nesvarbu.

10 klausimo “Kas, Jūsų nuomone, padėtų išgyvendinti plagiata AM?” atsakymų pasiskirstymas.

20 pav. Šaltinis: apklausos duomenys

Tam, kad būtų išgyvendintas plagiatas, dėstytojai turėtų skirti studentams kūrybines užduotis- taip mano 26% dėstytojų, 25% dėstytojų duotų analizuoti praktines užduotis, 19% mano, kad plagiata išgyvendintų elektroninė plagiato tikrinimo kontrolė ir ,be abejo, už plagiata turėtų studentai neišvengti atsakomybės- taip mano 18% dėstytojų. Ir tik 1% dėstytojų pasisako, kad lengvesnės užduotys padės išgyvendinti plagiata. (žr. 20 pav.).

IŠVADOS

1. Korupcijos sąvoką tiek studentai, tiek dėstytojai apibūdina įvairiai. Dominuoja kyšininkavimas ir aukštosios mokyklos administracijos ir dėstytojų piktnaudžiavimas savo įgaliojimais. 29% studentų ir 21% dėstytojų mano, kad korupcija – tai kyšininkavimas; kad korupcija - aukštosios mokyklos administracijos ir dėstytojų piktnaudžiavimas savo įgaliojimais mano 25% studentų ir 20 % dėstytojų.
25% studentų ir 14% dėstytojų korupciją aukštojoje mokykloje laiko didele problema.
2. Korupcijos priežastimis studentai įvardija tikėjimą, kad dėstytojas nepastebės plagiato (26%) ir norą geresnio įvertinimo (21%). Dėstytojų nuomone, svarbiausios korupcijos priežastys yra maži atlyginimai (29%), vyraujančios aukštojoje mokykloje tradicijos (20%) ir nebaudžiamumas už plagiavimą (19%).
3. Korupcijos prevencijos būdais 20% studentų laiko objektyvų vertinimą, kūrybines (21%) ir lengvesnes (23%) užduotis. Dėstytojų nuomone, plagiatą aukštojoje mokykloje taip pat išgyvendintų studentams užduodamos kūrybinės užduotys (26%) ir užduotys, skatinančios praktinę analizę (25%).

LITERATŪRA

1. Acus, A. Kaip ištrūkti iš korupcijos aklavietės? Čilės sėkmės istorija ir Argentinos agonija // Politologija, 2012, Nr. 3 (67).
2. Masiulis, K. Ar pakankamai pagrįsta korupcijos Lietuvoje tyrimų metodologija? // Viešoji politika ir administravimas, Nr. 2005, Nr. 14.
3. Michailovič, I. Kelio korupcijai užkirtimas baudžiamosios teisės priemonėmis // Sociologija. Mintis ir veiksmai, 2007, Nr. 2 (20).
4. Palidauskaitė, J. Korupcijos ir atsakomybės problema viešojo administravimo sistemoje // Viešoji politika ir administravimas, 2005, Nr. 13.
5. Palidauskaitė, J. Korupcijos sklaidos formos Lietuvoje: tarp sovietinio palikimo ir rinkos padiktuoto pragmatizmo // Viešoji politika ir administravimas, 2006, Nr. 18.
6. Piliponytė, J. Korupcijos diagnostikos būdai ir iššūkiai pasaulyje ir Lietuvoje // Sociologija. Mintis ir veiksmai, 2006, Nr. 1.
7. Pruskus, V. Korupcija švietime: atsiradimo priežastys ir raiškos formos // Edukologija, 2007, T. 15, Nr. 2.
8. Raudonienė, A. Modernėjanti klasikinio korupcijos apibrėžimo Lietuvoje kaita // Jurisprudencija, 2002, t. 32 (24).
9. Raudonienė, A. Korupcijos kategorijų analizė // Jurisprudencija, 2003, t. 41 (33).